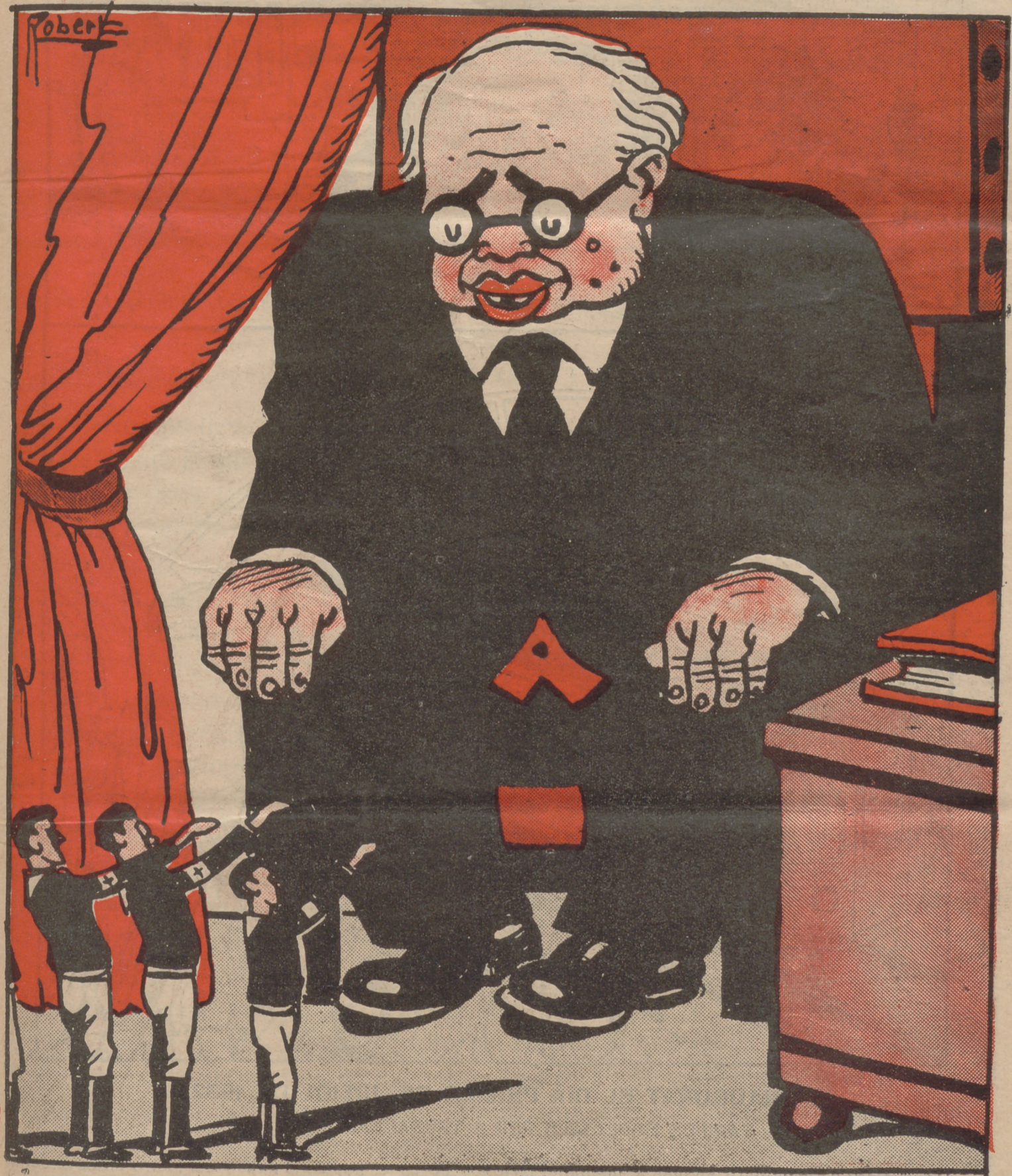

LA CAMPANA DE GRACIA

Camises "lilas"

Els monàrquics:—«Biban las caenas!... Biba el fasciol!...»

El president Azaña:—Pobrets! Ja et dic jo que n'hi ha un «feix»!

EL METRO TRANSVERSAL

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932
TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts. Fixeu-xos bé en les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI CATALANISTA D'ESQUERRA

EDITORIAL

No ens lleva ni una hora de sòn l'amenaça d'un feixisme. Repetim-ho: el feixisme és un fenòmen de post-guerra, avui ja totalment desinflat. Només a dos països fa encara estralls: Itàlia i Alemanya. Però és que ambdós països tenen un pòsit de desordre sempre en fermentació. Són terres de mala jeia, que cerquen una posició normal per viure i governar, i no la troben. Mussolini com Hitler, actúen damunt llevats de descomposició, que podriem dir-ne predisposats a ésser fuetejats per una dictadura. Fixem-nos com a Itàlia i Alemanya el proletariat ha mogut sempre molt de soroll sense arribar mai a entendre's. Itàlia éra el fogar de l'anarquisme. Alemanya, del comunisme. Per tant, dues negacions de l'ordre democràtic. I això es paga sempre violentament. Espanya, en canvi, només pot viure bé amb una República democràtica, extranya en absolut a les utopies anarquistes i comunistes, però oberta sempre als quatre vents de la llibertat. Un feixisme, a Espanya, només podria ésser el port de refugi del analfabets de tots els graus i de les escorrialles universitàries, seminaristes i casernàries del segle dinou. D'altra part: l'experiment ja ha estat fet. Feixisme, a fi de comptes, fôu la grotesca dictadura de Primo de Rivera, i acabà en el ridícul més espantós al cap de set anys vergonyosos. I sobretot: cal tenir sempre en compte que, a casa nostra, només hi ha un problema fonamental, que és el de la llibertat de Catalunya. I ací, tots ho sabem, el feixisme s'hi moriria de fàstic. La primera cosa que faria Catalunya, si actués amb èxit un feixisme castellà, seria tornar a proclamar la República catalana, definitivament i amb totes les conseqüències.

Migradesa i informalitat de la Lliga

En la qüestió de l'Aeroport la Lliga i els radicals han destapat del tot la seva mentalitat. Ambdós partits s'han posat d'acord per a impedir amb excuses vanes que el projecte es realitzés, contradint decisions anteriors i compromisos contrets en ferm.

No es pot donar una mostra més clara d'incapacitació per part d'uns partits. L'avantprojecte d'Aeroport s'acordà amb la conformitat dels seus delegats en la Comissió i es ratificà a presència i amb l'aval dels caps de minoria senyors Giralt i Pellicena (aquest era, a més, representant de la Lliga a la Ponència, i a càrrec de l'Ajuntament féu un viatge per tot Europa per a estudiar els camps d'aviació). Després de la seva aquiescència, àdhuc per part del senyor Pellicena, i del seu entusiasme, es reuneixen les minories respectives i decideixen enfonsar el projecte en el qual Barcelona havia dipositat una gran confiança. La seriositat d'ambdós se'n va completament a norris. Sobretot de la Lliga, que per l'actuació del senyor Pellicena s'havia compromés més que el partit radical. Després d'una informalitat tan palesa, ni la ciutat ni els particulars poden confiar amb la seva paraula ni amb les seves promeses.

Deixem de banda el partit radical que per la seva condició de nacional espanyol i per l'estat de desori histèric que li crea l'allunyament cada dia més efectiu del Poder, eludeix la seva responsabilitat en aquest cas concret; la vida barcelonina i catalana és

per ell negligible i sense cap dolor pot sacrificar-la quan convé a les seves necessitats més immediates. La Lliga Catalana és altra cosa. A cada moment cura de recordar al ciutadà els seus trenta anys de catalanisme (fa bé: el ciutadà no se'n recordaria); s'ompla la boca tothora del seu amor per la nostra terra i per Barcelona, i els seus homes lloen i inflen suposats favors que d'ells, diuen, ha rebut.

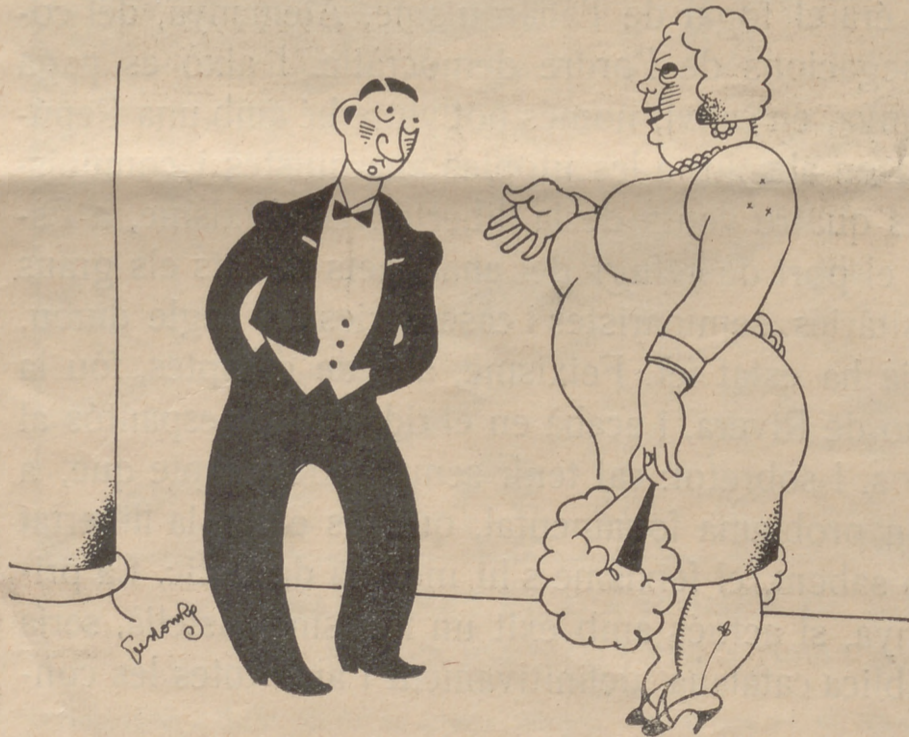
La deslleialtat a la ciutat no pot ésser més evident. Dues raons poden explicar-la: la mala voluntat o la inèpcia. De mostres de la seva inèpcia en tenen exemples sobrats els catalans. Els seus trenta anys d'actuació es marca per un seguit d'errors i de fracassos. La confiança que durant un terç de segle els concedí Catalunya no la saberen valorar amb prou seny ni prou audàcia per a aconseguir els propòsits col·lectius. La seva influència, aquesta enorme influència que dona l'aval d'un poble, la usaren per a tots els quefers: per a obtenir ministèris, per a enfortir la Monarquia del Borbó, hereu fatxendós de Felip V, per a perseguir els obrers i armar partides d'assassins, per a sortir els seus capitosts amb l'escopeta al coll i fer guàrdia a les cantonades i apuntalar la voracitat del capitalisme més impietós, pot a acreditar despatxos d'advocats, per a negocis que no volem qualificar. Per a tot els ha servit, excepte per a alliberar Catalunya. Cal confessar que la seva incapacitat és exemplar i indiscutible.

Si es revolten contra l'acusació d'intel·ligents, aleshores cal atribuir-los una mala voluntat. No volen, a gràcies, que Barcelona tingui un Aeroport digne, com abans no desitjaven una autonomia aconseguida per procediments honorables. Volen privar-la d'ésser estació obligada dels zepelins i dels avions que pels camins més dreturers de l'aire escurcen les rutes i donen a la Terra una nova cordialitat en apropar els homes.

Tanmateix preferim en honor de tots creure'ls homes de mentalitat limitada. Ens és molt dur de pensar que un sector més o menys extens de ciutadans barcelonins, per eixutesa moral, malda perquè la ciutat no obtingui la dignitat que li pertoca. La miopia política de la Lliga ha estat constant i preferim atribuir i excusar els seus errors a la manca de visió i incomprensió política que no pas a dolenteria. Com tantes altres vegades, no comprenen l'afer i negats d'intel·ligència no entenen qui bé l'explica i aconsella.

Barcelona, per la seva situació privilegiada, és una de les estacions aèries obligada en els camins que marxen de l'Europa vers altres continents. Quan la Mediterrània era l'únic mar de la civilització occidental, Barcelona, i amb ella Catalunya, fou gran perquè tot l'esforç dels ciutadans s'abocà damunt d'aquell mar i l'engrapà i el féu seu. Avui, al bell mig dels camins atmosfèrics, retrobaria la seva antiga grandesa. També ara la nostra ciutat pot arrapar un tros de món i apropiarse'l. Món molt més d'estimar perquè no porta com a penyora territoris que cal disputar a altres homes, sinó esperit que pot repartir entre tots els homes. I això no ho ha vist la Lliga. No ho ha pogut veure; el llenguatge espiritual no el comprèn gens ni mica. La seva eixutesa d'ànima li priva la comprensió.

No temin, però, els barcelonins: l'Aeroport es farà. No hauran aconseguit els ineptes altra cosa que aturar uns quants mesos l'obra. Potser en aquest temps perdrem possibilitats, com la d'ésser ara, totseguit, estació de zepelins, però la voluntat del poble farà tard o d'hora que àdhuc els dirigibles solemniament descendeixin a la ciutat. Cal esperar només que es renovi l'Ajuntament i l'Esquerra foragiti aquests homes curts de cervell i de visió. Aleshores Barcelona farà el port aeri que necessita per a ésser niu d'àligues; de Barcelona partiran els camins i els vehicles que ens uniran a totes les terres i serà punt de referència i repós per als homes de tot arreu que necessitin una guia o un conhort.

—Ai, marquès! Fes-te del «fascio»! Estaries tan «chic» en camisa rosa!...

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

JOVENTUTS

L'acord de la Federació Comarcal d'Esquerra Republicana de Barcelona-Ciutat, que reconeix com única organització de Joventuts del Partit, les Joventuts d'Esquerra «Estat Català», acaba, per ara i dintre el clos de Barcelona, la pugna que s'havia iniciat en afers de Joventuts. Clar que aquest acord, per a que sigui definitiu i extensiu a tota Catalunya, ha de portar l'aval del Congrés nacional del Partit. Tot fa creure, però, que el vinent Congrés es pronunciarà en el mateix sentit que la Federació de Barcelona-Ciutat, donant per llest i fallat un plet en mala hora començat el resultat del qual perillava d'ésser — el germen ja el tenia — una lluita estèril i una disgregació possible.

Les Joventuts d'Esquerra «Estat Català», quedant com a única organització de Joventuts del Partit d'Esquerra Republicana, guanyen en prestigi i podran llançar-se amb major activitat, encara, a les tasques patriòtiques per a que han estat creades. De manera que, amb l'acord comentat, hi guanyen les Joventuts i el Partit. Aquelles, perquè tindran un marge de confiança amplíssim per a organitzar-se i actuar; el Partit, perquè en les Joventuts d'Estat Català hi trobarà unes forces complagudes, que són i seran, encara més, el suport material i actiu d'aquelles intervencions que el Partit, a cada moment, assenyali. I diem que les Joventuts estan satisfetes, perquè han vist, finalment, agraïts i moralment compensats llurs esforços absolutament desinteressats, per tal de recolzar l'actuació política d'Esquerra Republicana. D'aquesta forma, l'acord esmentat ve a representar, en certa manera, una compensació a la tasca obscura, però constant i eficaç, de les Joventuts, d'ençà que foren creades; tasca portada a límits d'abnegació i entusiasme, aleshores de la darrera campanya electoral.

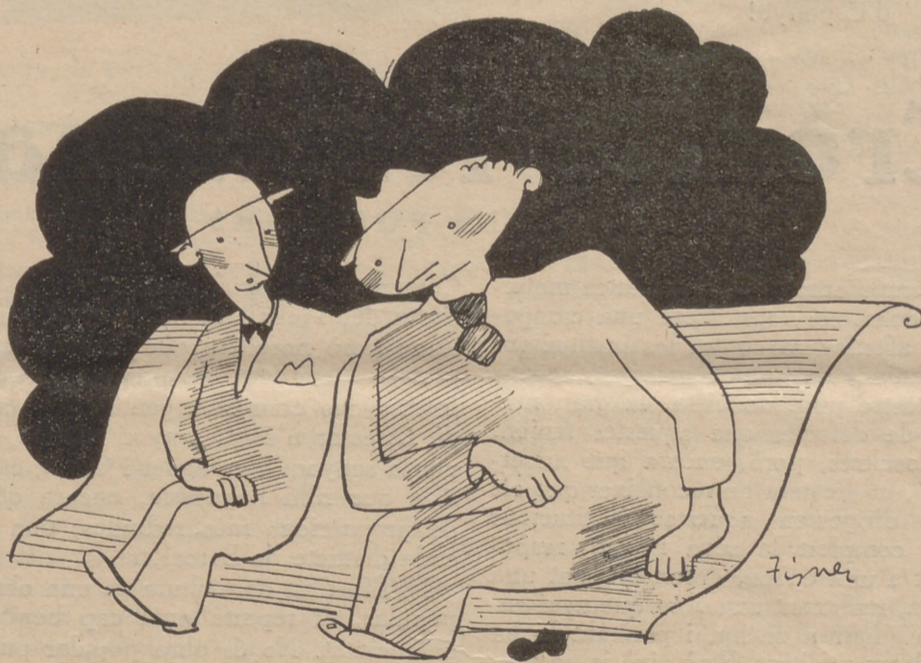
Esquerra Republicana de Catalunya, una vegada més, ha demostrat com és prou sensible per a pressentir i endevinar els mòbils ocults d'accions presentades sota una capa de bonhomia i, també, com és prou conscient i enèrgica per a tallar, d'arrel, intervencions personals interessades i mesquines.

Les Joventuts d'Esquerra «Estat Català» faran honor a la confiança del Partit. N'és penyora la seva adhesió a la persona de Francesc Macià i la seva compenetració amb els principis ideològics d'Esquerra Republicana de Catalunya, que trobaran en les Joventuts, precisament, els més fidels guardadors, però també l'expressió per a que les accions polítiques siguin portades, pel Partit, fins als límits assenyalats per les Joventuts: llibertat integral de Catalunya, per una banda; dignificació social i ciutadana, per l'altra.

Actuant disciplinadament dintre del Partit, les Joventuts tenen una missió ben concreta i definida. Es la d'organitzar-se com a força patriòtica, culta, conscient i disciplinada, que sigui un suport dels principis nacionalistes i humans del Partit i una muralla inexpugnable, per la seva virtualitat ideològica i per la força material derivada de la seva empena i organització, per a totes les temptatives anticatalanes i antirepublicanes.

Les conquestes nacionals i democràtiques assolides són importants, però no són pas totes les que volem, ni estan prou consolidades per a que no ens calgui vetllar en tots moments per tal que no ens siguin arrabassades per la reacció i l'imperialisme. Les Joventuts accepten l'encàrrec de vetllar per elles i fan promesa d'anorrear tots aquells que aixequin la seva mà contra la llibertat de Catalunya i dels catalans. Estem en hores decisives; cal construir, certament; cal bastir, peça damunt peça, tot l'edifici de la nostra legislació; cal, per això, seny, preparació, cultura i equanimitat. Però cal, també, coratge i braó per a defensar, amb la vida si cal, les llibertats assolides i obtenir totes les que manquen. I aquesta és tasca de Joventuts. Es la que fan i faran les Joventuts d'Esquerra «Estat Català». Per això s'emmirallen en l'alt exemple de Francesc Macià.

N. BATTESTINI

—Si l'Aeroport no es fa, serà per culpa de la Lliga i els radicals.

—No! Si no es fa, serà per culpa del poble, que va votar-los!

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

— Això de Casas Viejas s'ha acabat...
 — No senyor! Això seguirà! I si el poble té vergonya, les pròximes eleccions no han de deixar cap regidor radical enlloc d'Espanya!

Crònica femenina

INSTITUCIONS POPULARS

Temps enrera, i en aquestes mateixes columnes, sosteníem una campanya aferrissada contra les institucions femenines de dreta remarcant, segons el nostre punt de vista, la gran munió de defectes que aquestes tenien.

Nosaltres, però, encara que adversaris, no deixem de reconèixer que els que dirigeixen aquestes institucions han complert la seva missió, responnent a una època, desenvolupant una tasca, realitzant una obra que avui encara s'hauria de fer, i per tant hi ha quelcom realitzat. Però això ja ha passat. El temps que recullia el fruit de la seva obra, ja no ens pertany, i nosaltres hem de continuar l'obra, però capgirant-la totalment i adaptant-la a les nostres necessitats.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona queda bé per les noies aburgesades que encara s'hi troben bé en aquell ambient de carrincloneria. Naturalment que hem de confessar-ho, les millors empleades que avui ocupen llocs preeminents en els diferents estaments de la Banca,

Comerç o Indústria, són eixides de la Borsa del Treball de l'Institut de Cultura; però nosaltres que som classes populars hauríem de propugnar que institucions com la regentada — car de Director n'és el senyor Cambó — per la senyora Verdaguer i Callís, caldria que n'hi haguessin, encara que de proporcions més reduïdes, una a cada districte de Barcelona.

Ni l'Institut de Cultura és una obra popular, ni reporta avui cap benifet a la ciutat. No és obra popular puix que la matrícula, per bé que és segons la cèdula que paga el pare o tutor de la noia que vol estudiar, és molt elevada la quota corresponent, per evitar les aglomeracions d'estudiantes per manca d'altres institucions anàlogues; tampoc no ho és pel fet de no ésser respectades les ideologies de cadascú. L'estudianta que no assisteix puntualment a totes les funcions religioses que es celebren a l'Institut — i moltes vegades són cinc i sis funcions setmanals — perd puntuació per als

exàmens trimestrals, i té una gran relació en la nota de fi de curs.

Cal, doncs, que coneguem bé aquestes deficiències; si és veritat que l'escola, avui, molt diferent de la d'abans, farà factible que no tinguem tanta necessitat d'aquestes institucions, mentre això no arriba, ja que seran les generacions futures les que se'n beneficiaran, tenim l'obligació, avui per avui, de facilitar amb tot interès l'aliment de l'esperit, que són els coneixements, que és el saber, que és també l'estudi, a les nostres classes populars, a la dona obrera, a la nena que allunyada de l'Escola per manca de mitjans econòmics, té dret també a conèixer quelcom, a perfeccionar-se, a sadollar el seu esperit a la font d'aquests organismes que deuriem d'ésser a cada districte de la nostra ciutat.

La densitat i l'expansió dels nostres districtes obrers, fan que moltes vegades hàgim pensat nosaltres a satisfer aquesta necessitat. ¿I per què no podrien servir els espaiosos Grups Escolars que tan bellament recullen de dia els nostres infants, complementant-se així la seva obra educativa i d'ensenyament?

La dona obrera necessita que se l'atengui, que se li facilitin els mitjans que poden reivindicar-la, que se l'eduqui i instrueixi. Tan sols d'aquesta manera podrà conèixer l'obra republicana i estimar-la com mereix ésser-ho.

M.ª TERESA GIBERT

— Mau! Aquesta no ens l'esperàvem!

— No, noi! Ni que fóssim feixistes!...

INTEL·LECTUALISME

El feixisme italià, en principi, era obra de Gabriele d'Annunzio. Però aleshores no era encara aquesta farsa violenta en què ha anat degenerant de mica en mica. Durant els primers anys del segle, hom creia encara en la puresa de les coses belles. Gabriele d'Annunzio, histrió sublim, tragediant genial, era aleshores una mena de Sarah Bernhardt de la literatura. Màxim cisellador de l'estil de la nova Itàlia, dominador de la lírica mundial, D'Annunzio era l'idol dels nostres quinze anys trepidants d'inquietud i d'embriagueses líriques. Aleshores, per mi, Gabriele d'Annunzio era el prototipus de l'escriptor sense defectes. Sabíem de memòria les més mínimes incidències dels seus primers anys a Pescara, les seves facècies d'escolar a Prato, i com ell vivíem saturats d'Horaci, màxim poeta de la Itàlia antiga, i de Carducci, màxim poeta de l'Itàlia moderna. Ens atreïen els seus anys de periodista a Roma, i recercàvem febrosament les col·leccions dels seus articles i les primeres edicions del «Isaotto Guassadauro» i del «San Pantaleone», publicades quan encara no havíem nascut. Després coneguèrem la vida turbulenta de l'autor, i ens aprenguérem de memòria les rimes del «Canto Nuovo», i devoràvem les pàgines flamejants de les seves novel·les, que aleshores ens semblaven pecaminoses i que avui ens semblen il·legibles de tan ingènues. La dramàtica atragué Gabriele d'Annunzio, i llegíem les seves tragèdies pomposes amb una barreja d'admiració i de cansanci. Començàvem a descobrir les tares del gran home i la nostra admiració deixà d'ésser incondicional. Vingué la gran Guerra i D'Annunzio va lliurar-se a la lluita en cos i ànima, culminant en la gesta de Fiume. Després, Gabriele d'Annunzio deixà d'ésser el que havia estat...

Repetim-ho: Gabriele d'Annunzio creà el feixisme, però com a bravata lírica, i sense conseqüències sagnants. La guerra, però, lliurà a la Itàlia anarquizada un grapat de milers d'homes corromputs per la vida de les trinxeres. I aquests soldats espellifats no trobaren feina ni respecte ni compassió. Benet Mussolini era un d'ells. I la idea aplegadora i unidora del líric D'Annunzio va convertir-se en un instrument d'atac i de revolta en les mans del soldat Mussolini. La farsa guerrera havia estat massa cruel. D'Annunzio no podia comprendre-ho, car havia estat sempre un nen mimat de la lluita. La farsa sagnant venia com l'anell al dit a la dèria exhibicionista del comediant D'Annunzio. Mussolini i els veterans i els mutilats, en canvi, no estaven per farses ni per comèdies. I el feixisme de guerra nas-

qué al mig mateix de la idea del feixisme de pau. Gabriele d'Annunzio, embafat de glòria, neuròtic carregat de romansos, no podia ésser el «condottiere» dels soldats famèlics i al·lucinats que tornaven del camp de batalla amb la convicció de què tots els sofriments tan heroicament suportats els havien valgut una victòria que s'assemblava molt de prop a una derrota. I el cop d'estat fou donat. I hom prescindí de Gabriele d'Annunzio, fi-

gura de patriota sublim, però que en lloc d'ajudar destorbava. Per fer-lo content i perquè callés, li llançaren al damunt el títol una mica grotesc de príncep de Monténovoso, que D'Annunzio, perfectament conscient de la humiliació que Mussolini li feia sota excusa d'honorar-lo, deixà caure de costat, sense agrair-lo i sense recollir-lo. De mica en mica, Gabriele d'Annunzio anà accentuant la seva reclosió al Vittoriale, on avui fa una vida gairebé monacal, lluny del món i les seves vanitats. El diable, fart de carn, s'ha fet monjo. Mussolini fundà l'Acadèmia d'Itàlia, i D'Annunzio no en formà part. La Itàlia feixista ha anat creant els seus déus i els seus herois, però D'Annunzio ha quedat sempre al marge. Avui, en realitat, és un presoner del feixisme. Mussolini, que veia en ell l'únic home que podia fer-li ombra, l'ha voltat d'espies i l'ha obligat a no moure's de casa. Té prohibit viatjar fora d'Itàlia. D'Annunzio, formidablement orgullós, com a gran artista que és, menysprea profundament el règim feixista que ell mateix ajudà a fundar.

I així acaba de complir els seus setanta anys de vida. Tançat al Vittoriale, voltat de llibres i estàtues, Gabriele d'Annunzio, rosegant-se els

punys, espera la mort. Com l'anarquista Malatesta, traspasat fa un any, el poeta D'Annunzio és la víctima de les camises negres. La violència menysprea l'intel·lecte. La duresa dels feixistes, com la dels comunistes, no s'atura davant el respecte sagrat que a tot arreu del món civilitzat mereixen els homes gloriosos per l'esperit i l'obra feta. Mussolini, un altre farsant tràgic, no pot tolerar que un D'Annunzio eclipsi el brill de la seva força. I avui veiem com, en complir-se els setanta anys de la naixença del gran líric, la premsa d'Itàlia, tota ella venuda al règim de terror, i esclava dels punyals feixistes, ha parlat del gran vell amb tota mena de precaucions i gairebé per compromís ineludible. Quanta vilesa! I quanta misèria!

Avui, a una distància de tants d'anys, Gabriele d'Annunzio ja és un home i un escriptor completament esbravat. El seu sensualisme enganxat ens repugna i ens irrita. La seva melangia, en canvi, té una elegància que durarà. No podem suportar de cap manera el seu infecte rastacuerisme estètic. El seu al·legorisme i el seu simbolisme, tot i pesar-nos pel que tenen d'arqueologia de museu, ens atreuen en canvi per llur beutat i harmonia, retratadores de tota una època morta. Però Gabriele d'Annunzio és, encara avui, un cas únic per la grandesa pomposa de les seves imatges i per l'elegància humanística del seu estil. La seva interpretació dels antics serà tan imaginària com volguem. Però ell ha recreat el món de la poètica amb els subtilíssims elements de bellesa del seu art d'humanista treballadíssim. Les obres de D'Annunzio ens cauen de les mans per llur escenografia de guardarroba. Però la riquesa i la grandesa verbal del gran renovador no passaran mai. Jo, avui, rellegeixo ben poc Gabriele d'Annunzio. Però si, de tant en tant, em cau a les mans alguna de les seves tragèdies o de les seves obres en vers, la torno a llegir amb por de que no m'agradi, però sempre trobo un ressol d'harmonia elegantíssima, que no morirà mai. Quan jo vaig publicar el primer llibre dels meus «Ritmes», els crítics catalans, ridículs, pedants i analfabets com sempre, digueren que hi havien ressons de D'Annunzio. Puc assegurar que no era cert. Però si ho hagués estat, ho hauria acceptat i confessat com un gran honor. L'humanisme de Gabriele d'Annunzio, en els seus moments més elegants, no morirà mai del tot. I els lírics intel·lectualistes sabran copsar-ne sempre els fragments d'antologia, que són dels millors entre els millors de la literatura moderna.

A. ESCLASANS

LA RÀBIA

Es un fet concretíssim, i demostrat amb dades, que a Catalunya, d'un temps a aquesta part, va accentuant-se d'una manera progressiva l'epizootia de ràbia, i extenent-se d'una ma-

nera gradual pels pobles del nostre país. El Laboratori Municipal de Barcelona ha comprovat l'extensió del mal de ràbia, junt amb l'existència de ca-

sos de ràbia humana, i s'ha adreçat immediatament a l'Alcaldia de Barcelona fent l'exposició d'aquest estat de coses, assenyalant la seva gravetat i detallant les mesures oportunes que

racitat de les seves constatacions, que en el transcurs del propposat any 1932 identificà 59 gossos fells, sense comptar els que hagin pogut ésser analitzats fora d'ell, això és, als Laboratoris Ferran i Claramunt, els resultats dels quals el Laboratori Municipal desconeix. Han anat a aquest Laboratori, per tal de consultar sobre mossegades d'animals, 1.270 persones, de les quals han seguit el tractament 878. Les zones infectades declarades a Catalunya, reproduïdes gràficament en els gravats que il·lustren aquestes pàgines, i de les quals s'ha assabentat aquell Laboratori per haver practicat inoculacions reveladores, ascendeixen a 57, en la forma següent: Torroja, 2; Molins de Rei, 2; Terrassa, 6; Guimerà, Rubí, 3; Begues, Vilanova i Geltrú, Palau, Guisona, 3; Sant Lorenç de Vallbona, Linyola, Sabadell, 5; Riells del Fai, Ferran, Puigreig, Granollers, 2; Prat del Llobregat, Hospitalet, 2; Bellpuig, 2; Santa Eulàlia de Ronsana, Calders Bordeta, Cervera, Santa Coloma de Gramanet, Cardona, Gadesa, Toregrossa, Sant Adrià del Besòs, Preixans, Corbera del Llobregat, 2; Llíssà de Vall, Sant Pol de Mar, Sentiu, Vaquerisses, Castellar del Vallés, Capellades, Suria, Torroella de Montgrí, Premià de Dalt, Sant Antoni de Vilamajor, Castellsbell i Vilar, Igualada, 3; Bigues, Sant Andreu de Llavanes, Cornellà, Manresana, Poble de Segur, Sardanyola, 2; Castelldefels, Sant Feliu de Codines, Riudoms, Arenys de Munt, La Floresta, Sant Just Desvern, 2; Sant Cugat del Vallès i Montseny.

També s'han declarat encara moltes altres zones infectades, de les quals el Laboratori Municipal de Barcelona no pot donar encara dades directes. Cal fer constar que durant un període de molts anys, abans de 1931, era molt petit el nombre de gossos que donaven una prova positiva del mal, i per tant l'estat actual deu considerar-se anormal dintre l'estadística dels casos de ràbia.

Com que els tres mesos transcorreguts de l'any 1933 acusen encara un augment bastant notable de l'epizootia ràbica a Barcelona i a tot Catalunya, així com un increment del nombre de persones mossegades, les autoritats ciutadanes i els barcelonins en general s'han de preocupar de prendre totes les mesures indispensables per tal d'aturar i disminuir els estralls de la ràbia. A tal objecte, és precís que les autoritats governatives facin complir amb un rigor màxim els Reglaments de Sanitat Pecuària i que no permetin la circulació de cap gos que no estigui vacunat. S'hauria d'establir també un servei ambulant de profilaxia antiràbica, que curi de recollir

Distribució dels casos de ràbia controlats a Catalunya en 1932

nera gradual pels pobles del nostre país. El Laboratori Municipal de Barcelona ha comprovat l'extensió del mal de ràbia, junt amb l'existència de ca-

creu cal adoptar per a evitar l'avenç i aturar els estralls de la infecció.

Ens diu el Laboratori Municipal de Barcelona, per a demostrar-nos la ve-

Gós rabíols al camp

tota mena de gossos vagabunds, i això molt especialment en les zones declarades infectes que acabem de detallar. També s'ha d'organitzar la vacunació antiràbica dels gossos, facilitant vacunes als petits Ajuntaments. Finalment, és precís fer una campanya enèrgica de divulgació dels principis de la lluita antiràbica.

L'Ajuntament de Barcelona ha fet i fa tot el que cal per lluitar contra la ràbia. Ha pres mesures perquè sigui prohibida pels carrers de la ciutat la circulació dels gossos no vacunats, aplicant el màxim de sanció als propietaris infractors, i fent intervenir en aquesta tasca els agents de l'autoritat municipal, als quals ha ordenat d'intensificar la recollida de gossos amb les camionetes de servei a tal objecte destinades.

L'anmateix s'hauria d'establir d'una manera permanent la vacunació antiràbica dels gossos, dotant convenientment aquest servei, i fent campanyes de divulgació i propaganda d'aquesta mesura, reorganitzant amb ampla visió de la realitat el servei de recollida de gossos. No ens cansarem mai de repetir la necessitat de què els barcelonins es prenguin seriosament i amb la màxima cura l'ajut a les autoritats municipals, car sense una col·laboració dels veïns amb l'Alcaldia no serà possible acabar mai amb els casos de ràbia animal, sempre existents en més o en menys a Catalunya, però amb major proporció en aquests moments. Darrerament, un cas de ràbia en un nen, reportat pels diaris, ha vingut a donar una nota més dolorosa a aquest estat de coses, que cal remeiar aplegant l'acció de les autoritats amb la col·laboració de la premsa, al costat de la del públic. S'ha de recomanar als diaris que no desorientin l'opinió amb notes inoportunes, en les quals es demanen responsabilitats que no existeixen, car en aquest cas, com en tots, s'ha fet i es fa sempre, per part dels organismes municipals, tot allò que cal fer.

Fem constar, d'una manera ben puntualitzada, que el servei antiràbic que funciona al Laboratori Municipal de Barcelona, ha d'ésser judicat com a exemplar, tant per les seves instal·lacions com per les tècniques que segueix, i sobretot pels resultats que obté. No hi ha cap estadística sobre eficàcia de la vacunació, de les que coneixem publicades per Instituts oficials o particulars, del nostre país o de l'estranger, que sigui superior a la del nostre Laboratori Municipal. No ens hem de desdir mai del bon sentit sanitari, i per tal que tots junts, autoritats, metges, públic i premsa, poguem anar a una acció conjunta, és necessari i ací ho puntualitzem d'una manera ben concreta i ordenada: primer, que es procuri evitar la sortida al carrer, per part dels veïns, de tots gossos que no estigui vacunat, fent avinent a tots els ciutadans de Barcelona que de les onze a les dotze del matí

el servei antiràbic vacunarà gratuïtament tots els gossos que li siguin presentats, extenent després de fer-ho el corresponent certificat de vacunació, i advertint a tots els veïns, una vegada més, que la vacuna és eficaç i inofensiva; segon, que la Brigada de recollida de gossos té ordres severíssimes d'intensificar el servei, car no hi ha altre remei que procedir amb el màxim rigor contra aquells que no com-

els que hagin fet un tractament antiràbic el seguir les instruccions rebudes durant el curs del tractament, car l'incompliment d'aquests consells pot ésser motiu de casos desgraciats com l'ocorregut darrerament.

L'Alcaldia de Barcelona i els metges municipals esperen que tothom, premsa i públic, voldrà aportar cívicament llur col·laboració i confiança a la lluita contra la ràbia, per tal d'aju-

Distribució dels casos de ràbia controlats a Barcelona en 1932

pleixin per desconeixença, o que coneixent-les tinguin la desídia de deixar-les incompletes, les disposicions municipals que sobre la matèria han estat publicades; tercer, que totes les persones que hagin estat mossegades per gossos, i principalment per gats, vagin a consultar el servei antiràbic del Laboratori Municipal de Barcelona, dins el termini de les vint-i-quatre hores següents al moment de l'accident; i quart, que és necessari a tots

dar els serveis de Sanitat, advertint-los que els serveis municipals estaran oberts, sense cap reserva, per tal de facilitar tota mena d'informacions que puguin fornir a tothom una coneixença ben clara de la seriositat, la solvència i l'eficàcia dels organismes tècnics que té muntats la ciutat de Barcelona i que honoren la previsió de les seves autoritats. Tota l'energia és poca quan es tracta d'evitar el progrés de l'epizootia de ràbia i tallar l'extensió del mal.

Gós rabios a la ciutat

POLITICA DE CREACIÓ

L'APARCERIA

En el meu últim article, parlant de la qüestió agrària a Catalunya, deia que el pinyol de la qüestió consisteix en senyalar el valor real de la terra i en donar al propietari la renda d'aquest valor real i no més. I afegia que seria molt convenient — i no cal dir el lògic que és acceptat ço que precedeix —, eliminar al propietari de tota participació en els augments de valor de la producció agrícola.

Tot això no ho raonava, potser, prou estretament, perquè, quan es parla de fets reals i, a més de reals, vius, basta suggerir aquests fets i la absurditat i injustícia dels mateixos i suggerir la manera d'establir-los més rectament, per a què cadascú pugui fer-se el raonament propi i adient tan cenyit com es vulgui.

Però després m'he adonat de la necessitat de parlar concretament de l'aparceria, millor dit, de la necessitat d'abolir aquesta aparceria, quan es tracti — i serà aviat — de fer en el nostre Parlament la llei d'arrendaments, la futura llei que ha de senyalar d'una manera clara i precisa els drets del cultivador del camp i els drets del propietari. I en parlar de la necessitat d'aquesta abolicció, cal insistir sobre aquells extrems.

Com m'he adonat d'aquesta necessitat? Molt senzillament, llegint la proposta de llei d'arrendaments que la Unió Socialista ha presentat a la «taula» del nostre Parlament. En ella, a part de què en conjunt em sembla molt bé, es deixa a la voluntat de l'arrendatari el que vulgui pagar amb parts de fruits al propietari, és a dir, es reconeix, encara que sigui dependent de la voluntat del treballador, el dret a establir l'aparceria, ço que, al meu semblar, és desconèixer el fons essencial de la qüestió. Més ben posat en raó i més just seria abolir l'aparceria totalment o, almenys, desconèixer-la legalment, no acceptar-la en la Llei, com, si vaig errat, està en el projecte de llei d'arrendaments presentat al Parlament de la República.

Per què? Per les raons que suggeria en l'altre article i que ara provaré d'exposar amb més claredat. Per això: perquè la terra és un factor fixe, constant, en la producció agrícola; que no guanya, sinó que més aviat perd; que, per consegüent, no influeix, quan augmenta el valor d'aquesta producció, en aquest augment, i són precisament tots els altres factors els que fan que aquest valor augmenti o disminueixi.

A més treball i a més intel·ligència del pagès i a més adobs, respon un augment de producció i fins una millora en la qualitat. A més bon temps, igualment. A millor clima d'una comarca, en relació al d'una altra, tam-

bé més producció o millor fins una especialitat que sigui més adinerada. En fi, una pila de factors socials, com moltes i bones vies de comunicació, la proximitat dels mercats que la nostra necessitat col·lectiva ha creat, el que un fruit sigui exportable, el progrés científic, etc., etc., fan que aquella producció valgui més. En resum, que per un costat el pagès i, per altra part, la col·lectivitat que facilita el valor de la tasca del pagès, han fet i fan i faran encara durant molt temps, puix de bon tros no hem arribat al límit, que aquesta producció vagi en augment i, quasi segurament, que vagi en augment també la qualitat i el preu dels productes. I mentrestant el factor terra resta i restarà el mateix. Aparentment pot guanyar de qualitat, però en realitat és l'adob i el treball acumulats en ella.

ment i, quasi segurament, que vagi en augment també la qualitat i el preu dels productes. I mentrestant el factor terra resta i restarà el mateix. Aparentment pot guanyar de qualitat, però en realitat és l'adob i el treball acumulats en ella.

Per consegüent, és molt posat en raó i molt just que ni el pagès ni la col·lectivitat, representada aquesta per l'Estat, vulguin al propietari com a participant d'aquella sobrevaloració i deuen de procurar que se li dongui, justament i no més, ço que és seu: la renda de la seva terra estimada en el seu valor real, talment com s'ha fet en les estimacions de l'amillament i del catastre. I, naturalment, l'aparceria deu d'ésser abolida del tot.

Sobre això exposat, que és l'essencial, es podrien fer una pila d'observacions, no pas per a desvirtuar el radicalisme que inclou, sinó més aviat per a refermar-lo i, en tot cas, aclarir-lo.

Els propietaris a seques, vull dir, els propietaris que no són pagesos, que no treballen la terra llur, hi tiraran moltes coses. Repetiran allò que ens han vingut dient fins ara, com si tractessin de convèncer gent curta de gambals: que, amb aquesta reforma, el patrimoni s'empobrirà per la desvalorització formidable que hauran de sofrir les terres. Se'ls haurà de respondre que es posin tranquils, puix

essent aquesta desvalorització sols del preu d'especulació o de venda de les terres i restant intactes i, encara, en perspectives d'augmentar, precisament per aquesta reforma, els valors de la producció agrícola, el patrimoni patri no sols no hi ha de perdre gens sinó que hi guanyarà. Provaran, tal vegada, de demanar una nova estimació de les terres llurs, però involucrant en el valor d'elles altres valors, els de millores fetes, per exemple. Molt bé. Quan aquestes millores siguin fetes per ells o amb llurs cabals, serà just que els siguin reconegudes, però mirant ben prim de desglossar aquests valors d'aquell real de la terra, nua i pelada; extremant les coses per tal d'evitar tota confusió, que seria, el dia de demà, l'arma llur, la trampa de què es valdrien, la manera d'enredar les coses i de marejar els pagesos i sortir ells novament beneficiats. Una bona manera seria, tal vegada, el considerar totes aquestes millores com valors redimibles a llarg termini per part del pagès. En tot cas, no caldrà perdre mai de vista que, durant tants i tants anys, aquests senyors propietaris han vingut detentant molt i molt que, en recta justícia, no els perteneixia: tot aquell escriu de renda per damunt de la catastral o líquid imponible, escriu que era degut al sobrevalor creat pels pagesos i, mitjançant els factors socials, per la col·lectivitat.

En fi, i això en pla de propaganda, seria convenient fer reflexionar a alguns petits propietaris, a alguns d'aquests que són pagesos i propietaris de la terra que menen a l'ensem. La majoria s'han posat al costat, ja del tot ja sols amb llur simpatia, dels anomenats rabassaires. Però en resten alguns encara que, perquè tenen pesetes o terra de sobres, se'n van amb els rics, creient que de la reforma n'han de sortir perjudicats.

Doncs, no! Què els podrà succeir? Que la llur terra, en preu de venda, valgui menys. Però, essent ells pagesos, fora d'alguna contingència molt poc probable que l'hagin de vendre, això no els ha de perjudicar en res, mentre que els haurà de beneficiar en molt. Que pensin, sinó, que si ara tenen terra de sobres, demà, quan tractin d'establir llurs fills, en necessitaran més. Res, que la terra barata és la salvació del pagès, mentre que la terra cara és la seva perdició.

I ara podríem parlar de com aquesta serà la gran manera de què la gent no fugi del camp, però...

ALBERT SANS

“LA CAMPANA DE GRACIA”, com a resposta a les preguntes que cada dia reb per escrit, fa avinent una vegada més que és un setmanari catalanista d'esquerra, i que, per tant, les seves pàgines estan obertes a tots els escriptors lliberals que desitgin una tribuna on fer públiques les seves idees. Sota el signe de Catalunya i de la República, tothom qui vulgui enviar articles al nostre periòdic serà cordialment acceptat. Tot escrit intel·ligent serà benvingut i inserit amb molt gust a les nostres pàgines acollidores.

—I pensar que per ésser ben casat, vaig portar la dona a Montserrat!

Digne d'imitació

La Federació Socialista de Barcelona, del Partit Obrer Espanyol, no sempre fa les coses de qualsevolga manera. Ara mateix va prendre l'acord de dirigir-se a la minoria del partit a les Corts Constituents demanant que aquesta presenti una proposició en la qual es declari il·legal i com a pertorbadora de l'ordre públic a Espanya qualsevol manifestació de caràcter feixista. Un exemple digne d'imitació que fóra convenient que arrelés a tots els partits d'esquerra.

No cridem gaire...!

Com a nota curiosa fem constar als nostres lectors que avui no hi ha ha a Barcelona cap atracament, assalt a cap estanc, etc., a què estem habituats cada dia. Almenys fins ara, eh!...

Mot de la fin

Arturo Menéndez, el digníssim ex-Director General de Seguretat, el gran amic de Catalunya i que per voler salvar la República va ésser empresonat, continua encara al mateix lloc. ¿Què s'espera per alliberarlo?

J. JOVE-CLOP.

Visions ràpides

Gràcies a ells...!

Tots els catalans cal que tinguin present que gràcies a la minoria consistorial de la Lliga Catalana, els «sabiassos», i a la no menys minoria radicalíssima, els representants directes del «obstruccionismo», Barcelona no tindrà, per ara, aeroport. I diem per ara perquè cal que l'Ajuntament, malgrat totes les emboscades de les dretes, s'imposi a l'obra neta i obertament republicana i d'esquerra que ja no solament Catalunya tota, sinó Espanya sencera, demana. Que no ens vingui la Lliga amb el seu historial de catalanitat i d'obra edificant, perquè els seus fets demostren d'una manera ben clara tot el contrari.

Socialisme

Dies passats va celebrar-se a Mataró un Congrés de la Federació Socialista, representant a Barcelona del Partit Obrer Espanyol, i ultra diversos assumptes de caràcter interior de Partit, es posà a discussió una proposició per a mirar la possibilitat d'una fusió a Barcelona amb la Unió Socialista de Catalunya. Clar està que no té res de particular que dos partits afins agrupin les seves forces, màxim quan aquests pretenen assolir una mateixa finalitat. Ara bé; sembla que el Comitè Executiu de Madrid va enviar una comunicació a l'esmentat Congrés desautoritzant-lo, assabentat del que allí es tractaria. Amb tot i això el Congrés va tirar al dret i la fusió es porta a terme (?). Total: que nasqué una divergència de criteris entre els dele-

gats al Congrés, puix que mentre uns abandonaven el saló altres continuaven les seves tasques com si res no hagués passat, i així mentre un sector diu que la fusió és ja una cosa feta altres afirmen que aquesta no és legal. Ens ocupem d'aquest assumpte perquè cal que pel bon nom del Socialisme a la nostra terra quedi arranjat d'una manera que no deixi lloc a dubtes.

Subscriuiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 / BARCELONA

—Mira, Pauleta... Si el senyor Baró em dóna un nomenament de pertorbador, deixaré de fer carteres i em tornaré persona decent...

Els ocells enemics

Ocell que a les seves velleses es dedica a desenterrar morts.

LES CASES-BLOCS PER A OBRERS

Un dels problemes que en la darrera setmana s'han debatut al Parlament de Catalunya, ha estat la qüestió de la construcció de cases per a obrers, sota el patronatge de la Generalitat de Catalunya. Sota la iniciativa del Conseller de Sanitat i d'Assistència Social, va crear-se el Comissariat de la Casa Obrera, institució benemèrita creada per a canalitzar la política social de Catalunya. I aquest va donar els primers fruits construint unes cases per a obrers a Sant Andreu. Ràpidament s'anirà ara a la construcció del projecte d'edificació de la casa-bloc, que permetrà allotjar més de dues-centes famílies en condicions de benestar i confort admirable. En aquell s'ha seguit el model de la ciutat de Viena. Aqueixa ciutat que té un govern municipal completament socialitzat, té establerts des de molt temps ençà aquest règim de cases-blocs per a llars obreres. El comtat de Londres, a principis de segle, quan el corrent municipalitzador envaïa aquelles municipalitats, construï cases per a obrers, on s'hi allotjaven més de vuit-cents mil persones. No és, doncs, una cosa nova. Amb això, en accomplir pràcticament aquesta obra, s'encamina cap als viaranys de la justí-

cia, aquesta gran obra social, que el nostre Conseller En Josep Dencàs, ve portant a cap, tan magistralment, que no té altre fi, com molt bé ha dit aquest gran nacionalista català, «que aquesta obra contribueix a evitar els perills de l'obrerisme roig i en definitiva ha d'interessar a tothom perquè és de justícia resoldre aquest problema social».

La Lliga Catalana, naturalment, va fer una obstrucció gran i va combatre aquesta obra. Tot el que sigui en profit del benestar de la collectivitat, ha d'ésser impugnat per la Lliga. Aquesta gent capitalista i aburgessada, volen resoldre-ho tot a base del capital, però sense treure's de damunt una sola pesseta. Estan precisament impugnant la solució que vol portar-se construint cases-blocs en les diferents barriades obreres de la ciutat, propugnant que aquest problema a les seves mans el resoldrien millor. Però no volen recordar-se que han estat governant la ciutat en un llarg termini. En tots aquells anys, que ells mateixos diuen que van durar trenta exercicis, van deixar construir una segona ciutat de barraques putrefactes on la manca de les més elementals normes d'higiene feia de les mateixes un greu perill per a la salut pú-

blica de la ciutat. Aquesta va ésser la política de la Lliga en relació a aquest problema de la llar obrera. I ara volen fer creure a la ciutat que en les seves mans ho farien millor, que els homes del nostre partit. ¿Es que es pensen que el poble oblida tan fàcilment la gestió dels antics governants, i més encara, si han estat funestes per als interessos de la ciutat?

* * *

La construcció de cases-blocs per a obrers s'ha d'intensificar. No és ja la Generalitat sola qui ha de vetllar per la resolució d'aquest problema social. Les iniciatives particulars haurien de sorgir paral·lelament amb les de caràcter públic. Heu-vos ací l'exemple de la casa-bloc de Sant Andreu. Dues-centes famílies, a raó de cinc o sis persones cada una, podran allotjar-se en la casa-bloc, que representa un promig de mil dos-cents habitants, una verdadera municipalitat. En aquesta casa-bloc, demés de reunir les mides més fonamentals de la higiene: bany, dutxes, etc., hi haurà piscina per a infants, al costat mateix d'una guarderia per als mateixos; piscina per a adults, jardins, biblioteca, cafè restaurant amb una gran terrassa, i s'habilitaran els baixos per a establir-hi cooperatives de consum i magatzems de les mateixes. Això, solament pot aconseguir-se mitjançant posar a la pràctica la construcció d'aquestes cases-blocs, que vénen a ésser unes vertaderes cooperatives d'habitació, si volguessin donar-les-hi una altra denominació. Els preus de lloguer hauran d'ésser ben reduïts; per quant la disposició de les habitacions mateixes, juntament amb la capacitat total de la casa, pot donar un marge considerable de reducció d'aquests preus. Per altre costat, una casa-bloc, construïda per iniciativa particular, podria ésser beneficiada mitjançant l'exempció total d'impostos i gravàmens, siguin municipals o estatals, i d'aquesta manera s'afavoriria la construcció de les mateixes, puix aquesta podria representar, malgrat l'economia en els lloguers, un bon negoci per als iniciadors o propietaris.

Aquestes construccions a iniciativa particular, no cal esperar-les de la gent capitalista. Els homes adinerats, quan se'ls posa al davant d'un bon negoci, però al mateix temps serveix la realització del mateix per a afavorir a la classe obrera, deixen de banda aquell, per quan representa una solució a tan important problema com és el de l'habitació dels humils. Per això, doncs, avui solament la Generalitat, amb un Govern netament esquerrà, pot portar a cap aquesta formidable obra social que representa la solució d'una bona part de les aspiracions obreres.

FRANCESC PADRÓS

—Ja ho veieu, a Alemanya! Si no feu bondat, els burgesos farem igual amb vosaltres!

L'afer de l'aeroport i les finances municipals

El deplorable espectacle donat divendres va fer vuit dies al Consistori per les minories radical i lliguera respecte a l'afer de l'aeroport palesa un cop més la incapacitat de les oposicions que, no essent bones per a crear res, no saben dar altra prova de llur existència a l'opinió que entrebancant o destruint el que fan els altres.

Insidiosament s'ha arguït que la construcció de l'aeroport és pràcticament impossible en l'actualitat perquè no és moment oportú per a fer un emprèstic municipal, baldament sigui de molt pocs milions, a curt termini i amb una garantia hipotecària com el que es proposava.

Jo he remarcat alguns cops des d'aquestes columnes la tendenciosa campanya que s'està fent des del mateix dia 14 d'abril de 1931 contra les finances municipals. Volen rendir a l'Esquerra Republicana de Catalunya per asfixia econòmica, de la mateixa manera que anys enrera volien rendir per la fam els obrers que es revoltaven contra la inícuca explotació de certs patrons.

I és contra aquesta maniobra il·lícita i baixa que cal actuar, per tal de enrobustir el crèdit municipal i fer possible l'èxit de l'emprèstic que asseguri la construcció de l'aeroport, que tanta preponderància, tant de prestigi i tant de beneficis morals i materials pot dar a Barcelona i a Catalunya.

I cal dir al poble:

—La millor inversió, la més patriòtica i, a l'ensemble, de més rendiment

que pot dar avui als teus estalvis, és adquirint valors municipals.

»Facilita la rehabilitació del crèdit de l'Ajuntament de Barcelona assegurant-te si a la cartera dels Bancs on tens compte-corrent o efectives operacions, si a les reserves de les Companyies d'Assegurances on estiguis cobert contra qualsevol risc, els títols de l'Ajuntament de Barcelona hi figuren en més o menys gran proporció.»

Aquest és el camí.

Totes les empreses instal·lades a

Catalunya que, per conveniències del negoci o exigències de la llei, tenen invertides grans quantitats de capital o de reserves en valors de renda fixa, estan moralment obligades, des del moment en que llurs activitats principals radiquen a Barcelona, a que llurs carteres de títols estiguin constituïdes en abundant proporció per Deute Municipal de la nostra ciutat.

Per la meua banda dec afegir, per si existeixen encara pusillànims, que els periodistes, que presumim de gent enterada, tenim una gran quantitat dels cabals del Montepius d'una de les principals entitats professionals —l'Associació de la Premsa Diària— invertits en títols municipals i que malgrat la momentània suspensió del pagament del cupó en juliol de 1931 i l'ajornament de les amortitzacions, no hem cregut convenient liquidar ni un sol títol del centenar llarg que posem.

AGUSTÍ PIRACES

RESTAURANT CASA JOAN

LA CASA MES ACREDITADA

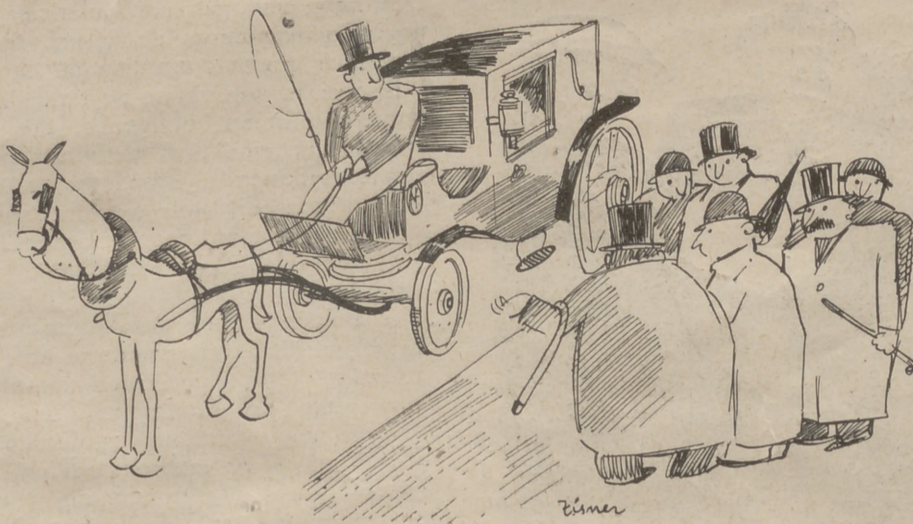
Sopa "Boullabaisse"
i Paella Valenciana

ESPECIALITATS DE LA CASA

Rbla. Sta. Mònica, 21 i 23
Telèfons 11692 i 15759

—Si això del feixisme prospera, encara no perdo l'esperança de veure implantada la Santa Inquisició...

—Vol dir que hi cabrem tots, en un cotxe tan petit?
—Es clar que sí... Es de punt... i ja sabeu que el punt dona de si...

MOMENT

Duc, en aquest moment,
il·luminat el pensament
i es fa paraula i surt enfora.
La llum quieta d'aquesta hora
té un to tan viu i accentuat
que veig en plena claredat
el què i perquè de tota cosa.
L'eternitat, com una rosa,
esfullaria al cap dels dits
i, al fons del fons dels meus sentits,
hi ha una punteta diamantina
que tota cosa m'il·lumina
perquè la pugui veure bé.
Ara fins sé el que no sé
i sols no sé el que no sabia.
Veig com les coses van fent via
en una eterna evolució
i que la mort no és més que por
de transformar-se en altra cosa.
La flor marcida és una nosa
i la llencem tranquil·lament,
però, ja ha perfumat l'ambient
i aquella olor que hem engolida
s'ha endinsat tant en nostra vida
que, potser, un tros d'aquell clavell
ja és pensament dintre el cervell.
El rostre jove, tendre i clar
té solcs d'arrugues l'endemà
i el flam rosat de la carn tendra
poc a poc es torna cendra
i pols caiguda en el repòs
que novament devindrà cos
per a reviuir altra vegada.
I, si mirem l'immensa amplada
dels cels enllà dels horitzons,
el pas de les constel·lacions
va fent la seva ruta eterna.
Ara el seu brill no m'enlluerna
i sé el secret immens del cel
com si, una nit, hagués estat estel.
El bosc immens, cobrint la terra
des de la vall fins a la serra
tapant singleres i camins,
és tan bosc cel amunt com terra endins.
Si hom pogués veure les rels
furgant endins amb folls anhels
de fer-se fortes,
ens semblarien branques tortes
que fan un altre bosc ombriu
on les cucales fan son niu.

Ah! ara veig una follia
de ments humanes que fan via:
garbuix de branques i de rels;
idees fondes i rebels
i branques tortes i florides;
soques tortuosos, rels podrides
que fan l'etern bosc afollat
d'aquesta immensa humanitat
que furga enlaire i terra endins
per retrobà els amples camins
que condueixen a la fita.
Ara veig clara la collita
que fou sembrada pel dolor.
Humanitat! No tinguis por!
El bosc espès de rels i branques
et cedirà les rutes franques
i, si rebrota el tronc del mal,
fes caure, dura, la destralt
i trenca tota la brotada...
Claror! Claror! On ets anada?
On és el goig clarividant
que m'ha fet veure en un moment
el què i per què de tota cosa?
Dolor brutal! Ets una nosa
que enterboleixes el meu seny
Però, què hi fa? El doló empeny
la humanitat cap a la fita.
Si aquesta ruta és infinita,
almenys que el seny sigui brillant
per menar el pas sempre endavant.

SALVADOR PERARNAU.

REPICS

L'aeroport de Barcelona

Les minories lliguera i radical van unir-se, a la darrera sessió de l'Ajuntament, per tal de fer fracassar el projecte de construcció de l'Aeroport. Esperem que per evitar el ridícul que Barcelona faria davant del món, serà trobada la manera de resoldre la qüestió, per tal que l'Aeroport sigui construït. Els barcelonins tenen dret a viatjar cada catorze dies en dirigible. Però, sobretot, tenen encara més dret a desitjar que, a les vinentes eleccions municipals, les minories de la Lliga i d'en-

Lerroux s'engeguin amb la bomba i no se les vegi mai més...

L'afer de Casas Viejas, liquidat?

Després de la darrera votació, que ha donat al Govern Azaña una victòria de 210 vots contra 1 del ridícul balbontin, cal esperar que l'afer quedarà liquidat per sempre. Però el que cal esperar sobretot és que siguin castigats els culpables, tant de la repressió com de l'obstrucció que s'ha fet al Parlament. Pensem que els monàrquics-jesuites, com els comunistes-llibertaris, volten encara desfermats pel carrer. I que, segons diuen els diaris, aquests dies s'han produït alguns casos d'hidrofòbia.

La policia comença a despertar-se

Aquests dies han estat detinguts diversos atracadors, entre ells un italià que, segons diuen, era un dels caps de banda. Ara el que convé és que els detinguts no entrin per una porta i surtin per l'altra a les quaranta-vuit hores. La tranquil·litat de Barcelona no ha d'ésser un joc de nens, i molt menys un passatemp de la policia!

Andreu Nin

Aquest estimat amic es troba a Algeciras, després de passar múltiples penalitats. I a hores d'ara no sabem encara quan serà posat en llibertat. Fa pena i fa fàstic que sense més ni més puguin detenir-se homes com Andreu Nin, mentre l'infecte doctor Albiñana és tret de Les Hurdes i portat a Madrid en moments en què els nens de casa bona s'entretenen fent de feixistes. El cas del doctor Albiñana ja comença a allargar-se massa. I entre ell i el Royo Villanova, cal confessar que ja són massa clowns per a la República...

«En camisa rosa»

El dia de l'aniversari de la mort del grotesc Primo de Rivera, uns quants fills de família madrilenys van manifestar-se al Cementiri fent de feixistes en embrió. El poble, que no està per més farses, reaccionà immediatament i respongué a les provocacions amb un raig de garrotades. Diuen que els joves feixistes madrilenys han adoptat les camises de color de rosa. No sabem quina mena de preferències els han portat a escollir aquest color. Possiblement, l'esperit afeminat d'aquests nois. Però, encara més possiblement, la vida que han portat sempre. Són gent que tot ho veu de color de rosa. El poble, en canvi, està acostumat a veure la vida en negre, i no està per orgues.

Arturo Menéndez

No sabem si quan surti aquest número serà encara a la presó. Convé que el Govern activi la seva llibertat. No convé donar peixet als monàrquics més o menys vergonyants. S'ha d'enfortir l'autoritat de la República. Si cal, canviant els homes que fins ara l'han defensada. La República està per damunt de tot. I la resta és pols i palla, que ja hauria d'haver anat a les escombraries!

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

**Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà**

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA. Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endavant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit LIQUIDEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de 0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de 0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de 3'95 "
100.000 Calçotets des de 1'95 "
100.000 Païames des de 4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb asortiment de gèneres de tots els preus.

VISITIN ELS APARADORS

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

LA CAMPANA DE GRACIA

El Josep Pla n.º 2

—Què li sembla Manuel Brunet, d'ençà que escriu a «La Veu»?

—Què vol que li digui... Si abans era «brunet» ara és «grisèt»...